

ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΤΩΝ ΕΠΑΝΟΡΘΩΣΕΩΝ

(Η ΚΑΤΟΧΗ ΤΗΣ ΚΟΙΛΑΔΟΣ ΤΟΥ ΡΟΥΡ ΚΑΙ ΤΟ ΣΧΕΔΙΟΝ ΤΩΝ ΕΜΠΕΙΡΟΓΝΩΜΩΝ)

ΥΠΟ ΑΝΔΡ. Ι. ΣΑΟΥΝΑΤΣΟΥ

Ἡ Διάσκεψις τοῦ Λονδίνου, εἰς τὴν ἑποίαν ἀπερασίθη ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ σχεδίου τῶν ἐμπειρογνωμῶν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῶν ἐπανορθώσεων, ἀποτελεῖ τὸ τέρμα μιᾶς ὁλοκλήρου περιόδου ἐξελίξεως τοῦ πολυσυνθέτου τούτου προβλήματος. Ἡ ἔναρξις τῆς περιόδου αὐτῆς σημεῖται μὲ τὴν κατάληψιν τῆς κοιλάδος τοῦ Ρούρ (Ἰανουάριος 1923).

Ἡ κατάληψις τῆς κοιλάδος τοῦ Ρούρ ἀπέβλεπεν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς εἰς δύο ἀντικειμενικοὺς (οἰκονομικοὺς καὶ πολιτικοὺς,) σκοποὺς 1) εἰς τὸν ἐξανηκασμὸν τῆς Γερμανικῆς Κυβερνήσεως πρὸς ἐκτέλεσιν ὠρισμένων πληρωθῶν, τὰς ἑπὶ αἷμα προέβλεπεν ἡ συμφωνία τοῦ Λονδίνου τοῦ Μαΐου 1921 καὶ 2) εἰς τὴν οἰκονομικὴν ἐκμετάλλευσιν τῆς κοιλάδος τοῦ Ρούρ. πλουσίας εἰς ἄθρηκτα, διὰ μέσου σειρᾶς βιομηχανικῶν συνδιατημῶν, ἐκ τῶν ἐποίων ὁ σπουδαιότερος ἦτο ἡ ἄμετος ἐπίτευξις τῆς πικραδύσεως σημηντικῶν ποσῶν ἀνθρακος καὶ ἡ πρὸς ὄφελος τῆς γαλλικῆς βιομηχανίας ἐπιποίησις τῆς σιδηροπαραγωγῆς τῆς Λωρραίνης καὶ τῆς ἀνθρακοπαραγωγῆς τῆς κοιλάδος τοῦ Ρούρ.

Κατὰ τὸν Αὐγούστου τοῦ 1922, μετὰ μικρὰν δικοπήν, εἶχεν ἐπανεέλθει ἐν ἰσχύϊ τὸ σύστημα τῆς συμφορίας τοῦ Λονδίνου τοῦ Μαΐου 1921 διὰ τὸ ζήτημα τῶν ἐπανορθώσεων. Τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1923 ἡ Γαλλία ἐδικαιούτο νὰ ἀπαιτήσῃ ὠρισμένας πληρωμὰς ἐκ μέρους τῆς Γερμανίας. Κατὰ τὸν αὐτὸν μῆνα ἡ Κυβέρνησις Poincaré προέβη εἰς κατάληψιν τῆς κοιλάδος τοῦ Ρούρ.

Ἀπὸ τῆς κατάληψεως καὶ ἐπ' ἄρκετον μετὰ ταῦτα χρονικῶς διάστημα ἡ Γερμανικὴ Κυβέρνησις κατώρθωσε νὰ ἀνατρέψῃ τοὺς ἀντικειμενικοὺς σκοποὺς τῆς Γαλλικῆς ἐνιργείας. Δι' ἐπαελημένων διακηρύξεων ἐδήλωσε διὰ τὸν σκοπὸν τὰς κανονικὰς πληρωμὰς ἐφόσον παρατείνεται ἡ στρατιωτικὴ κατοχὴ τοῦ Ρούρ. Ἐκτὸς δὲ τούτου ὠργάνωσε καὶ τὴν τακτικὴν τῆς ἐπιθετικῆς ἀντιστάσεως εἰς τὴν κατεχομένην περιφέρειαν. Παρέσχεν ἀποζημιώσεις εἰς τοὺς βιομηχάνους καὶ τοὺς ἐργάτας. Ἡ παραγωγὴ εἰς τὴν κοιλάδα τοῦ Ρούρ ἐσταμάτησε ἢ παράδωξις ἀνθρακος εἰς τὴν Γαλλίαν σχεδὸν ἔπαυσε. Λόγω τῆς ἐλαττώσεως τῆς παραγωγῆς καὶ ἡ Γερμανία καὶ ἡ Γαλλία ἠναγκάσθησαν νὰ προεβίον εἰς μεγάλας προμηθείας ἀγγλικῶν ἀνθρακος. Εἰς τὰς προμη-

θείας αὐτὰς ὀφείλεται κυρίως ἢ κατὰ τὸ ἔτος 1923 πρατηρηθεῖσα σοβαρὰ ὑποτίμησις τοῦ γαλλικοῦ φράγκου.

Εἰς τὴν κατάστασιν ταύτην ἐτέθη τέρμα διὰ τῶν συμφωνιῶν τῆς M. I. C. U. M. (Mission Interalliée de Contrôle des usines et des Mines) μετὰ τῶν γερμανῶν βιομηχάνων. Αἱ συμφωνίαι αὗται συνήφθησαν τὴν 23ην Νοεμβρίου 1923 καὶ ἐρρύθμισαν τὸ ζήτημα τοῦ ἀνθρακος. Ἄλλ' ἕνα κατανεηθῆ ἡ ἐξαιρετικὴ σημασία τῶν συμφωνιῶν αὐτῶν εἶνε ἀνάγκη προηγουμένως νὰ ὑπομνηθῆ, πῶς εἶχε ρυθμίσει τὸ ζήτημα τοῦ ἀνθρακος ἡ συνθήκη τῶν Βερσαλλιών.

Ἡ συνθήκη τῶν Βερσαλλιών εἰς τὸ ὄγδωον αὐτῆς μέρος (παρίρτημα V. παράγραφος 2) ὠρίζεται ὅτι ἡ Γερμανία ὀφείλει νὰ καταβάλλῃ εἰς τὴν Γαλίαν τὰ ἐξῆς ποσὰ ἀνθρακος.

1) Ἐπὶ ἑκατομμύρια τόννους κατ' ἔτος.

Καὶ 2) κατ' ἔτος ποσότητα ἴσην πρὸς τὴν διαφορὰν μεταξὺ τῆς προπολεμικῆς ἐτησίως παραγωγῆς τῶν καταστραφέντων ἀνθρακωρυχείων τοῦ Βορρὰ καὶ τοῦ Pas-de-Calais καὶ τῆς σημερινῆς ἐτησίως παραγωγῆς τῆς κοιλάδος τῆς καλυπτομένης ἀπὸ τὰ ἀνθρακωρυχεῖα ταῦτα. Ἡ ποσότης αὕτη ἢ ἀ παρέχεται ἐπὶ μίαν δεκαετίαν, δὲν ἢ δύναται ἀν ὑπερβῆ κατὰ τὰ πρῶτα πέντε ἔτη τὰ εἴκοσι ἑκατομμύρια τόννων ἐτησίως καὶ κατὰ τὰ ἐπόμενα πέντε ἔτη τὰ ὀκτὼ ἑκατομμύρια τόννων ἐτησίως.

Αἱ διατάξεις αὗται τῆς συνθήκης ἐτροποποιήθησαν διὰ τῶν συμφωνιῶν τοῦ Σπᾶ τοῦ 1920. Αἱ ἀναφερόμεναι δὲ εἰς αὐτὰς παροχαὶ μόνον ἐν μέρει ἐπραγματοποιήθησαν.

Αἱ συμφωνίαι τῆς M. I. C. U. M. ἐκανόνισαν τὰς διαφόρους παροχὰς τοῦ ἀνθρακος. Τὰ ἀνθρακωρυχεῖα καταβάλλουν εἰς τοὺς Συμμάχους, συμφώνως πρὸς ταῦτα, τὸ ἕν τέταρτον τῆς παραγωγῆς των, τίτλων ἐπανορθώσεων. Αἱ καταβολαὶ γίνονται διὰ λησμών τῆς Γερμανικῆς Κυβερνήσεως ἢ ὁποῖα ἀνεγνώρισε τὸ χρέος τῆς ἀπέναντι τῶν ἀνθρακωρυχείων. Ἐξ ἄλλου ἕκαστος τόννος παραγομένου ἀνθρακος ἐπιβαρύνεται μὲ φόρον μίσκων χρυσῶν 1.50000 ὑπὲρ τῆς M. I. C. U. M. (Kohlensteuer)

Αἱ συμφωνίαι τῆς M. I. C. U. M. ἀνευῶθησαν διαδοχικῶς τὴν 15ην Ἀπριλίου καὶ τὴν 15ην Ἰουνίου 1924 μὲ τινὰς τροποποιήσεις, καὶ ἐξακολουθοῦν, μέχρι τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ σχεδίου τῶν ἐμπειρογνομόνων, νὰ ρυθμίζουσι τὴν οἰκονομικὴν ζωὴν τῆς κοιλάδος τοῦ Ρούρ.

Ἰπὸ τὸ καθιστῶς τῶν συμφωνιῶν τῆς M. I. C. U. M. ἡ παραγωγή τοῦ ἀνθρακος ἔφθασε σχεδὸν τὸ ἐπίπεδον τοῦ 1922, ἡ δὲ παραγωγή τῶν μεταλλουργικῶν προϊόντων ἐν πολλοῖς ὑπερέβη τὸ ἐπίπεδον τοῦτο.

Μετὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ σχεδίου τῶν ἐμπειρογνομόνων καὶ τὴν ἐκκένωσιν τῆς κοιλάδος τοῦ Ρούρ αἱ συμφωνίαι τῆς M. I. C. U. M.

ἢ ἀντικατασταθῶν δι' ἄλλων κανονισμῶν, διότι τὸ σχέδιον τῶν ἐμπειρογνομόνων ἔξε ἀζει τὸ ζήτημα τῶν ἑπανορθώσεων ὑφ' ἑλας τὰς ἀπόψεις του καὶ θέτει ὡς ὄρον τῆς πραγματοποίησεως χρηματικῶν καταβολῶν τὴν ἀποκατάστασιν τῆς οἰκονομικῆς ἐνότητος τῆς Γερμανίας.

Τὸ γεγονός τῆς καταλήψεως τῆς κοιλάδος τοῦ Ροῦρ εἶχεν ἀποχωρίσει τὰς οἰκονομοπολιτικὰς καὶ στρατιωτικὰς ἀπόψεις τοῦ ζητήματος τῶν ἑπανορθώσεων ἀπὸ τῶν καθαρῶν οἰκονομικῶν τοιοῦτων. Ἡ κατοχὴ τῆς κοιλάδος τοῦ Ροῦρ ἐξεκρίσθη πλέον ὡς γεγονός ἀνεξάρτητον τοῦ ζητήματος τῆς ἐπιτεύξεως χρηματικῶν καταβολῶν, μετὰ τὴν ἀρνήσιν τῆς Γερμανίας ὅπως ρυθμίσῃ τὸ ζήτημα τοῦτο πρὸ τῆς ἐκκένωσεως τῆς κατεχομένης περιφερείας. Ἡ λύσις, ἐν τούτοις, τὴν ὅποιαν ἀντιπροσωπεύει τὸ σχέδιον τῶν ἐμπειρογνομόνων συνέδεσε πάλιν τὰς διαφόρους ἀπόψεις τοῦ ζητήματος τῶν ἑπανορθώσεων καὶ κατέστησε τοῦτο ἐπιδεκτικὸν μιᾶς νέας ἐνιαίας διαρρυθμίσεως. Μετὰ τὴν πιθανότητα μιᾶς τοιαύτης διαρρυθμίσεως ἡ κατοχὴ τῆς κοιλάδος τοῦ Ροῦρ ἀπέβη στοιχείον δευτερευόντις τὸ ὄλον σύστημα τῶν ἑπανορθώσεων.

Τὸ σχέδιον τῶν ἐμπειρογνομόνων δέον νὰ κοιθῇ ἰδίως ἐν σχέσει μετὰ τὰς διατάξεις τῆς προηγηθείσης συμφωνίας τοῦ Λονδίνου τοῦ Μαΐου 1921. Αἱ διατάξεις αὗται εἶχον ὡς βᾶσιν τὰς γενικὰς γραμμὰς τῆς συνθήκης τῶν Βερσαλλιῶν παρέμενον δὲ πάντοτε εἰς τὸ ἐπίπεδον τῆς συνθήκης ταύτης. Λιὰ τῆς συμφωνίας τοῦ Μαΐου 1921 διεγράφετο νέος τρόπος ἐφαρμογῆς τῶν ἀρθρῶν 231, 232 καὶ 233 τῆς συνθήκης τῶν Βερσαλλιῶν, τὰ ὅποια ἀνεβίβαζον τὸ χρέος τῆς Γερμανίας εἰς 132 δισεκατομμύρια χρυσῶν μάρκων.

Ἡ συμφωνία τοῦ 1921 περιελάμβανε ὀλόκληρον σύστημα ἐκδόσεως ἑμολογιῶν καλυπτοσῶν τὸ Γερμανικὸν χρέος καὶ παραδοτέων εἰς τοὺς Συμμάχους εἰς τρεῖς σειρὰς Α, Β, C. Αἱ ἑμολογίαὶ αὗται ἢ ἀξυπηρετοῦντο ὑπὸ τῆς Γερμανίας 1) διὰ τῆς ἐτησίως καταβολῆς τοῦ ποσοῦ τῶν 2 δισεκατομμυρίων χρυσῶν μάρκων καὶ 2) διὰ τῆς ἐτησίως καταβολῆς ποσοῦ ἴσου πρὸς τὰ 26 τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τῶν γερμανικῶν ἐξαγωγῶν.

Παραλλήλως πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν τῶν ἑπανορθώσεων ἡ συμφωνία τοῦ Λονδίνου τοῦ Μαΐου 1921 ἐδημιούργησε καὶ τὴν Ἐπιτροπὴν τῶν Ἑγγυήσεων, ἐπιφορτισμένην ἰδίως μετὸν ἑλεγχον τῶν ὑπεγγύων προσόδων τῆς Γερμανίας.

Ἄλλὰ τὸ σχέδιον τῶν ἐμπειρογνομόνων ἐκαινοτόμησε ἰδίως κατὰ τοῦτο: Ἐμερίμνησε κατ' ἀρχὴν περὶ τῆς ἀνορθώσεως τῆς γερμανικῆς οἰκονομίας διὰ τὴν πραγματοποίησιν τῆς ὁποίας καθορίζει τὴν λήψιν διαφόρων μέτρων ἐπιπροσθέτως δ' ἐκανόνισε τὰς καταβολὰς καὶ τὰς παροχὰς κατὰ τρόπον τοιοῦτον, ὥστε νὰ μὴ παραβλάπτεται εἰς τὸ μέλλον ἡ προβλεπομένη ἀνόρθωσις καὶ κανονικὴ ἐξέλιξις τῆς γερμανικῆς ἐθνικῆς καὶ δημοσίας οἰκονομίας. Εἶνε δὲ γνωστὴ ἡ σημασία τῆς γερμα-

νικῆς οἰκονομίας διὰ τὴν Εὐρωπαϊκὴν καὶ αὐτὴν ἀκόμη τὴν διεθνή οἰκονομίαν.

Τὸ σχέδιον τῶν ἐμπειρογνομένων καθορίζει κατὰ βίαιον τὰς ἀρχάς, ἐπὶ τῶν ὁποίων εἶνε δυνατόν νὰ στηριχθῇ ὁ ὑπολογισμὸς τῶν ἐπιτίμων πληρωμῶν τῆς Γερμανίας χάριν τῶν ἐπανορθώσεων. Ὡς πρώτην δὲ ἀρχὴν λαμβάνει «τὰς ἐκ τῆς συνθήκης ἀπορροῦσας ὑποχρεώσεις καὶ τοὺς ἔρους ὑπὸ τοῦ ἐπιτίμου ἢ πραγματοποιήσεις αὐτῶν δὲν ἵπο-ελεῖ ἐμπόδιον διὰ τὴν διατήρησιν ἐξ ἰσορροπημένου Γερμανικοῦ προϋπολογισμοῦ». Ἡ Ἐπιτροπὴ τῶν ἐμπειρογνομένων ἀποφύγει νὰ καθορίσῃ τὸν ὀλικὸν ἀριθμὸν τῶν ὑπὸ τῆς Γερμανίας πληρωτέων ἐτησίων δόσεων «ὅτι παρόμοιος προσδιορισμὸς ἢ ἰσοδυναμεῖ μὲ νέον καθορισμὸν τοῦ κεφαλαιοῦ τοῦ γερμανικοῦ χρέους» ἐξαιρεῖ ὅμως τὴν ἀνάγκην ὅπως ὁ καθορισμὸς τῶν ἐτησίων δόσεων γίνῃ, ἀπὸ προηγουμένως ληφθῆ ὑπ' ὄψιν ἢ κατ' ἄστυχοι τοῦ Γερμανικοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ ἡ ἀνάγκη τῆς ἰσορροπείσεως αὐτοῦ. Ἡ Ἐπιτροπὴ φρονεῖ, ὅτι τὸ ποτὸν τὸ ὅποιον δύναται ἐκάστοτε νὰ καταβάλλῃ ἡ Γερμανία πρέπει νὰ ἰσοδυναμῇ μὲ τὴν διαφορὰν μεταξὺ τοῦ maximum τῶν ἐτησίων αὐτῆς προσέδων καὶ τοῦ minimum τῶν δαπανῶν τοῦ Γερμανικοῦ Κράτους διὰ τὰς λοιπὰς αὐτοῦ ἀνάγκας.

Εἰς τὸ σχέδιον τῶν ἐμπειρογνομένων καθιεροῦται κατὰ δεύτερον λόγον ἡ ἀρχὴ τῆς «ἐξισώσεως τῶν φορολογικῶν βαρῶν» τῶν ὑφισταμένων εἰς τὴν Γερμανίαν καὶ τὰς ἄλλας συμμαχικὰς χώρας. Ἡ Ἐπιτροπὴ τονίζει (μέρος II τῆς ἐκτίσεως) τὰς δυσχερείας τῆς ἀκριβοῦς ἐφαρμογῆς τῆς ἀρχῆς ταύτης.

Ἡ Ἐπιτροπὴ ὑποδεικνύει ἐπίσης τὸν τρόπον καὶ τὸν ὅποιον εἶνε δυνατόν, μετὰ τὴν ἀνόρθωσιν τῆς γερμανικῆς οἰκονομίας νὰ αὐξήσῃ τὸν βαθμιαίως αἱ ἐτήσια δόσεις ἐπὶ τῇ βίσει τῆς «ἰνδείξεως εὐημερίας» (indice de prospérité). Θεωρεῖ ἐν τούτοις ἀτελεῖ τὴν ἀποκλειστικῶς ἐπὶ τῶν στατιστικῶν ἐξογαγῆς βασιζομένην «ἰνδείξιν εὐημερίας καὶ προτείνει μίαν νέαν σύνθετον τοιαύτην παραγίνουσαν ἀπὸ τὴν ἐκτίμησιν διαφόρων οἰκονομικῶν παραγόντων (σιδηροδρόμοι, πληθυσμὸς, ἐξωτερικὸν ἐμπόριον, κατανάλωσις καπνοῦ, προϋπολογισμὸς, κατανάλωσις ἀνθρακός).

Τέλος ἡ Ἐπιτροπὴ τονίζει μίαν ἀπὸ οἰκονομικῆς ἀπόψεως σπουδατικὴν διάκρισιν «μεταξὺ τῆς πρὸς πληρωμὴν ἱκανότητος τῶν φορολογουμένων ἐν Γερμανίᾳ καὶ τῆς ἱκανότητος τῆς Γερμανίας νὰ πληρώσῃ τοὺς Συμμάχους. «Τὰ ποσὰ τὰ μεταδιδασκόμενα εἰς τοὺς Συμμάχους, τίτλη ἐπανορθώσεων», γράφει ἡ Ἐπιτροπὴ εἰς τὴν ἐκθεσίν της, δὲν δύναται νὰ εἶνε ἀνώτερα τῶν ποσῶν, τῶν ὁποίων τὴν μεταφορὰν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἐπιτρέπει ἡ γενικὴ κατάστασις τοῦ ἰσοζυγίου τῶν πληρωμῶν, ἀνευ σοβαρᾶς διαταραχῆς τῆς σταθερότητος τοῦ νομισματοῦ καὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ. Εἶνε φανερόν, ὅτι τὸ δυνάμενον διὰ τοῦ φόρου νὰ παραχθῇ

περίσσευμα τοῦ προϋπολογισμοῦ δὲν περιορίζεται ἀπὸ τὴν δυνατότητα τῆς μεταφορᾶς του εἰς τὸ ἐξωτερικόν». Συνεπῶς ἡ γενικὴ πρὸς πληρωμὴν ἱκανότης τῆς Γερμανίας δὲν ρυθμίζεται μόνον ἀπὸ τὴν ἐλάττωσιν ἢ τὴν αὐξησιν τῶν προσόδων καὶ τοῦ περισσέυματος τοῦ ἰσοζυγίου τῶν πληρωμῶν. Διὰ τὴν ἀνόρθωσιν τῆς γερμανικῆς οἰκονομίας «δὲν ἀρκεῖ νὰ εἶνε ἰσορροπημένος ὁ γερμανικὸς προϋπολογισμὸς· πρέπει ἀκόμη καὶ αἱ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ πρόσοδοι τῆς χώρας νὰ εἶνε ἴσαι πρὸς τὰς πληρωμὰς εἰς τὸ ἐξωτερικὸν συμπεριλαμβανομένων καὶ ἐκείνων εἰς ὅποια γίνονται χάριν τῶν ἐπανορθώσεων... Ἐὰν αἱ ἐπανορθώσεις πρέπει νὰ πληρωθοῦν διὰ μέσου τοῦ ὑπερβάλλοντος τῶν φόρων ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν δαπανῶν τοῦ Κράτους, δὲν εἶναι δυνατόν, ἐν τούτοις, νὰ πληρωθοῦν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν παρὰ μόνον διὰ μέσου ἐνὸς οἰκονομικοῦ ὑπερβάλλοντος παραγομένου ἀπὸ τὴν ἐργασίαν τῆς χώρας». Ἀγομένη ἀπὸ τῶν σκέψεων αὐτῶν ἡ Ἐπιτροπὴ καθορίζει ἀκλουθῶς σύστημα μεταφορᾶς καὶ χρησιμοποίησεως τῶν πληρωμῶν, τὰς ὁποίας ἡ Γερμανικὴ Κυβέρνησις ὑποχρεοῦται νὰ πραγματοποιῆ. Μὲ τὸν ἔλεγχον τῆς χρησιμοποίησεως ταύτης ἐπιφορτίζεται εἰδικὸς ὀργανισμὸς, εἰς τὸν ὅποιον ἀνατίθεται ἡ ἐκτέλεσις τοῦ προγράμματος τῶν καταβολῶν κατὰ τρόπον τοιοῦτον, ὥστε νὰ ἀποφεύγεται κατὰ τὸ δυνατόν, ἡ διατάραξις τῆς συναλλαγματικῆς ἰσορροπίας καὶ τῆς νομισματικῆς σταθερότητος. Τὰ ποσά, τῶν ἐποίων ἢ μεταφορᾶ διὰ τοὺς ἀνωτέρω ἐκτεθέντας λόγους δὲν καθίσταται δυνατὴ, κατατίθενται, εἰς τὴν νέαν Τράπεζαν (τὴν ὅποιαν προβλέπει τὸ σχέδιον). Τὰ ποσά ταῦτα δὲν δύνανται, ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει, νὰ ὑπερβοῦν τὰ πέντε δισεκατομμύρια χρυσῶν μάρκων· μόλις δὲ φθάσουν τὸν ἀριθμὸν αὐτόν, αἱ ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ συνεισφοραὶ διὰ τὰς ἐπανορθώσεις περιορίζονται προσωρινῶς. Ἐν γένει δὲ ἡ Ἐπιτροπὴ φρονεῖ, ὅτι ἡ λύσις τοῦ προβλήματος τῶν ἐπανορθώσεων βασικῶς προϋποθέτει τὴν ἀσκήσιν μιᾶς συναλλαγματικῆς πολιτικῆς, στηριζομένης εἰς τὴν ἀνάγκην τῆς σταθεροποιήσεως τοῦ γερμανικοῦ συναλλάγματος.

Κατὰ τὴν ἐναρξιν τῆς ἐρεύνης τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν ἐμπειρογνομένων ἢ νομισματικῆ κυκλοφορίας εἰς τὴν Γερμανίαν «ἐν καὶ κολοσσιαία κατ' ὀνομαστικὴν ἀξίαν» δὲν ὑπερέβαινε τὰ 3 δισεκατομμύρια χρυσῶν μάρκων (κατ' ἀξίαν πραγματικὴν). Ἡ κυκλοφορία αὕτη ἀσφαλῶς δὲν ἦτο ὑπερβολικὴ, ἀν ληφθῆ ὑπ' ὄψιν ἡ προπολεμικὴ κυκλοφορία τῆς Γερμανίας ἀνερχομένη εἰς 6 δισεκατομμύρια χρυσῶν μάρκων. Ἡ ἐκ τῆς οὐσιαστικῆς ἀνεπαρκειᾶς τῆς νομισματικῆς κυκλοφορίας προκύψασα χρηματικὴ στενότης εἶχε συντελέσει εἰς τὴν ἀπὸ τοῦ 1922 δημιουργίαν, ὑπὸ τῶν διαφόρων πολιτικῶν καὶ ἰδιωτικῶν οἰκονομικῶν ὀργανισμῶν,

βοηθητικῶν κυκλοφοριακῶν μέσων. Ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἡ νομισματικὴ κυκλοφορία τῆς Γερμανίας ἀπέβη ἀπολύτως ἑτερογενῆς καὶ σύνθετος.

Ἡ κυκλοφορία αὕτη τὸν Ἰανουάριον 1924 ἀπετελεῖτο ἀπὸ 1) τραπεζογραμμάτια τῆς Reichsbank (Reichsmarks) 2) τραπεζογραμμάτια τῶν διὰ τοῦ νόμου τῆς 14ης Μαρτίου 1875 ἐξουσιοδοτημένων τεσσάρων ἰδιωτικῶν ἐκδοτικῶν τραπεζῶν 3) Reichskassenscheine (ἐκδοθέντα ὑπὸ τῆς Reichsbank ἀπὸ τοῦ 1875) καὶ Darlehenskassenscheine (ἐκδοθέντα ὑπὸ τῶν δανειστικῶν ταμείων κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πολέμου) 4) Notgeld ἡγγυημένα καὶ μὴ (νομίσματα ἐκδιδόμενα ὑπὸ δημοσίων καὶ ἰδιωτικῶν ὀργανισμῶν κατόπιν ἐξουσιοδοτήσεως) 5) τραπεζογραμμάτια τῆς Rentenbank (Rentenmarks) 6) ὁμολογίας τοῦ Δημοσίου Ταμείου καὶ διαφόρων δανείων εἰς χρυσόν.

Τὰ τραπεζογραμμάτια τῆς Reichsbank τὰ ἐκδοθέντα μέχρι τῆς 31ης Ἰανουαρίου 1924 ἀντεπροσώπευον κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμερομηνίαν ποσὸν 483 ἑκατομμυρίων χρυσῶν μάρκων.

Ἡ Rentenbank ἰδρύθη διὰ τοῦ κανονισμοῦ τῆς 15ης Ὀκτωβρίου 1923 μὲ κεφάλαιον 3200 ἑκ. χρ. μάρκων παρασχεθῆσόμενον ὑπὸ τῆς γεωργίας τῆς βιομηχανίας καὶ τοῦ ἐμπορίου καὶ ἐξουσιοδοτήθη νὰ ἐκδώσῃ τραπεζογραμμάτια μέχρι τοῦ ποσοῦ τοῦ κεφαλαίου τῆς. Ἀπὸ τῆς 15ης Νοεμβρίου 1923 μέχρι τῆς 31ης Ἰανουαρίου 1924 ἐξέδωκε τραπεζογραμμάτια (rentenmarks) ἄξιας 1374 ἑκατομμυρίων, ἡγγυημένα δι' ὑποθήκης 4 ο) ἐπὶ τῆς ἀγροτικῆς, βιομηχανικῆς καὶ ἐμπορικῆς ἰδιοκτησίας.

Ἡ ἐκδοσις Notgeld εἶχε ρυθμισθῆ διὰ τοῦ νόμου τῆς 17ης Ἰουλίου 1922 καὶ ἀπέδλεπεν εἰς τὴν συμπλήρωσιν τῶν ὑπὸ τῆς Reichsbank καὶ τῶν ἄλλων τραπεζῶν κανονικῶς ἐκδιδομένων κυκλοφοριακῶν μέσων. Διὰ τὴν ἐκδοσιν ταύτην γινομένην ὑπὸ δημοσίων καὶ ἰδιωτικῶν ὀργανισμῶν ἀπηρτῆτο προηγουμένη ἐξουσιοδότησις τοῦ Ἰπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ καταθέσις ἐγγυήσεως εἰς τὸ Reichskreditanstalt, (προκειμένου περὶ ἡγγυημένου Notgeld). Διὰ τοῦ κανονισμοῦ τῆς 2ας Ὀκτωβρίου ἐπιτρέπη ἡ ἐκδοσις Notgeld ἡγγυημένου δι' ὁμολογιῶν τοῦ Δημοσίου Ταμείου εἰς δολλάρια. Ἐπίσης καὶ εἰς τοὺς Γερμανικοὺς Σιδηροδρόμους ἐπιτρέπη ἡ ἐκδοσις Notgeld ἡγγυημένου δι' ὁμολογιῶν τοῦ Δημοσίου εἰς δολλάρια καὶ διὰ καταθέσεων rentenmarks.

Ὡς κυκλοφοριακὰ μέσα ἐχρησιμοποιήθησαν καὶ εἰ εἰς δολλάρια ὁμολογίαί τοῦ Δημοσίου Ταμείου, ἡ ἐκδοσις τῶν ὁποίων ἐπιτρέπη διὰ τοῦ νόμου τῆς 2ας Μαρτίου 1923 μέχρι τοῦ ποσοῦ τῶν 50 ἑκατομμυρίων δολλαρίων (210 ἑκατομμυρίων χρυσῶν μάρκων). Αἱ ὁμολογίαί

αὐταὶ τῶν 5 καὶ τῶν 100 δολλαρίων εἶνε ἄτοκοι καὶ ἐξοφληταὶ κατὰ 120 ο)ο τὴν 15ην Ἀπριλίου 1926. Ὡς μέσα πληρωμῶν ἐχρησίμευσαν καὶ οἱ τίτλοι τοῦ εἰς χρυσὸν δανείου τῶν 500 ἑκατομμυρίων χρυσῶν μάρκων (νόμος τῆς 14ης Αὐγούστου 1923).

Ἡ Ἐπιτροπὴ τῶν ἐμπειρογνομόνων κρίνουσα τὴν ἑλθὺν νομισματικὴν κατάστασιν δὲν θεωρεῖ ἐπαρκῆς τὸ ζιαθῆσιμον κάλυμμα τοῦ νομίσματος καὶ δὲν δύναται νὰ εὕρῃ εἰς τὴν κατάστασιν αὐτὴν τὰ ἀναγκαῖα στοιχεῖα διὰ τὴν ἀποκατάστασιν μιᾶς διαρκοῦς νομισματικῆς σταθερότητος. Οὐσιαστικῶς τὸ rentenmark δὲν ἀποτελεῖ τὸ νόμιμον νόμισμα· δὲν δύναται νὰ χρησιμοποιηθῇ εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἐμπόριον, ἐνεκα τῆς ἀπαγορεύσεως τῆς ἐξαγωγῆς του· ἢ προσωρινῆ καὶ περιοδικῆ σταθεροποίησις τῆς νομισματικῆς καταστάσεως δὲν πρόκειται νὰ διατηρηθῇ ὑπὸ τὰς παρούσας συνθήκας· ἢ ἑλλειψίς διαθεσίμων χρηματικῶν κεφαλαίων καὶ πιστώσεων πιέζει τὴν ἐθνικὴν οἰκονομίαν. Συνεπῶς ἐπιβάλλεται ἡ συνολικὴ ἀνακαινίσις τοῦ νομισματικοῦ συστήματος καὶ ἡ δημιουργία νέας ἐκδοτικῆς τραπέζης, ἢ ὁποῖα θὰ ἀπερρέφα τὰ ὑφιστάμενα νομίσματα, θὰ ἐξετέλει τὴν ἐκκαθάρισιν τῆς Reichsbank καὶ τῆς Rentenbank καὶ θὰ παρείχε ἔναντι ὀρισμένου τραπεζικοῦ καλύμματος τὰ διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς τῆς Γερμανίας ἀπαραίτητα χρηματικὰ μέσα.

Ἡ Ἐπιτροπὴ παρουσιάζει σχέδιον ὀργανώσεως νέας ἐκδοτικῆς Τραπεζῆς εἰς τὴν Γερμανίαν καὶ δημιουργίας νέας ἐνιαίας καὶ σταθερᾶς νομισματικῆς μονάδος. Ἡ νέα Τράπεζα θὰ ἔχη κεφάλαιον 400 ἑκατομμυρίων χρυσῶν μάρκων εἰς 4 ἑκατομμύρια μετοχὰς τῶν 100 μάρκων. Ἐν ἑκατομμύριον μετοχῶν ἀντιπροσωπεύει τὸ ἐνεργητικὸν τῆς Reichsbank· τὰ ὑπόλοιπα 3 ἑκατομμύρια θὰ διατεθοῦν δι' ἐγγραφὰς εἰς τὴν Γερμανίαν καὶ τὸ ἐξωτερικόν. Ἡ Τράπεζα θὰ εἶνε ἐντελῶς ἀνεξάρτητος ἀπὸ τὸ Γερμανικὸν Κράτος καὶ θὰ διευθύνεται ἀπὸ Γερμανὸν Πρόεδρον καὶ γερμανικὸν διοικητικὸν συμβούλιον τῆ συμπράξεις γενικοῦ συμβουλίου. Θὰ ἔχη τὸ ἀποκλειστικὸν προνόμιον τῆς ἐκδόσεως τραπεζογραμμάτων διὰ τὴν Γερμανίαν ἐπὶ μίαν πεντηκονταετίαν. Τὰ τραπεζογραμμάτια τοῦτα εἶνε πληρωτέα εἰς χρυσόν, ἢ δὲ Τράπεζα ὀποχρεοῦται νὰ τηρῇ πάντοτε εἰς ἀπόθεμα ποσὸν χρυσοῦ ἴσον πρὸς τὸ 1)3 τῆς κυκλοφορίας. Ἡ Τράπεζα θὰ ἐκτελῇ γενικῶς καὶ πῶσις τῆς ἄλλας πρὸς τὴν φύσιν τῆς συμβεβηχόμενας ἐργασίας (παροχὴ δανείων, ἀποδοχὴ καταθέσεων, προεξόφλησις καὶ κηροσμός τῶν τόκων προεξοφλήσεως, ταμιακὴ ὀπηρεσίη τῆς Κυβερνήσεως). Μετὰ τὴν ἴδρυσιν τῆς νέας Τραπεζῆς τὰ πέντε εἶδους κυκλοφοροῦντα νομίσματα θὰ ἀκουσθηθοῦν τῆς

κυκλοφορίας. Αἱ δύο ὑφιστάμεναι μεγάλαι ἐκδοτικαὶ Τράπεζαι (Reichsbank καὶ Rentenbank) θὰ συγχωνευθοῦν μὲ τὴν νέαν Τράπεζαν.

Τὸ σχέδιον τῶν ἐμπειρογνομόνων προβλέπει καὶ ἐξωτερικὸν δάνειον 800 ἑκατομμυρίων χρυσῶν μάρκων. Ἄλλὰ τὸ δάνειον τοῦτο δὲν ἀποβλέπει εἰς τὴν ἰσορροπίην τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ τὴν οἰκονομικὴν ἀνασυγκρότησιν τῆς χώρας. Εἶνε, κατὰ τοὺς οἰκονομικοὺς του σκοπούς, διάφορον τῶν δανείων τῶν παρασχεθέντων εἰς τὴν Αὐστρίαν καὶ τὴν Οὐγγαρίαν. Κυρίως τὸ προτεινόμενον διὰ τὴν Γερμανίαν δάνειον προορίζεται διὰ τὴν μερικὴν βελτίωσιν τῆς συνλλαγματικῆς θέσεως τῆς καὶ διὰ τὴν μερικὴν πληρωμὴν τῶν ἐπικυρωθῶσεων κατὰ τὴν μεταχρειατικὴν περιόδον τῆς ἰσορροπήσεως τοῦ Γερμανικοῦ προϋπολογισμοῦ.

Τὸ προῖδον τοῦ δανείου τῶν 800 ἑκ. χρυσῶν μάρκων θὰ χρησιμοποιοῦν κατὰ τὸ ἔτος 1924—25 διὰ τὴν πραγματοποιήσιν ἐπείγουσῶν καταβολῶν εἰς διάφορα εἶδη. Ἡ κατάθεσις τοῦ ποσοῦ εἰς τὴν νέαν Τράπεζαν θὰ εὐρύνη τὴν βᾶσιν τῶν νομισματικῶν τῆς ἐκδόσεων ἀπ' ἑτέρου ἢ χρησιμοποίησίν του, διὰ τὴν πληρωμὴν εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς χώρας, εἰδῶν παραδιδομένων εἰς τοὺς Συμμάχους, θὰ ἐπιδράσῃ εὐνοϊκῶς ἐπὶ τοῦ ἰσοζυγίου τῶν πληρωμῶν, μέχρις ὅτου ἀποκατασταθῇ ἡ ἐμπιστοσύνη καὶ δημιουργηθῇ ρεῦμα εἰσαγωγῆς κεφαλαίων.

Ἡ Ἐπιτροπὴ τῶν ἐμπειρογνομόνων ἔχει τὴν γνώμην ὅτι εἶνε δυνατὴ ἡ ἰσορροπία τοῦ Γερμανικοῦ προϋπολογισμοῦ, ἂν παρασχεθῇ μερικὸν χρεωστάσιον διὰ δύο ἔτη 1924—1925 καὶ 1925—1926. Μετὰ τὰ δύο ταῦτα ἔτη φρονεῖ ὅτι ὁ Γερμανικὸς προϋπολογισμὸς, διατηρουμένης τῆς ἰσορροπίας του, δύναται νὰ πρᾶσῃ διὰ τὰς ἐπικυρωθῶσεις τὰ κάτωθι ποσά :

- 1) κατὰ τὸ 1926—27 χρυσᾶ μάρκα 110 ἑκ.
- 2) κατὰ τὸ 1927—28 χρ. μ. 500 ἑκ.
- 3) κατὰ τὸ 1928—29 καὶ μετέπειτα κατ' ἔτος χρ. μ. 1250 ἑκ.

Ἡ Ἐπιτροπὴ ἐξετάζουσα τὸ ὅλον φορολογικὸν καὶ δημοσιονομικὸν σύστημα τῆς Γερμανίας προτείνει τὴν νέαν διαρρύθμισιν τῶν φόρων ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος, τοῦ καπνοῦ, τοῦ κύκλου ἐργασιῶν, τῶν μεταφορῶν, τῆς κληρονομίας καὶ τῶν ἐμμέσων φόρων. Ἐπίσης προτείνει τὴν εἰσαγωγὴν νέου εἰδικοῦ φόρου ἐπὶ τῶν ἑκ τῆς πτώσεως τοῦ νομισματοῦ ἐκτάκτων κερδῶν καὶ τὸν περιορισμὸν τῶν ὑπὸ τῆς Κεντρικῆς Κυβερνήσεως παρεχομένων εἰς τὰς τοπικὰς Κυβερνήσεις τῶν διαφόρων «χωρῶν» ἐξαιρετικῶν πιστώσεων.

Ἡ Γερμανικὴ Κυβέρνησις παρουσίασε εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τῶν

ἐμπειρογνωμόνων προσωρινὸν σχέδιον ἰσορροπημένου (τακτικοῦ καὶ ἐκτάκτου) Γερμανικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1924—1925.

Ὁ προϋπολογισμὸς οὗτος στηρίζεται ἐπὶ τῶν ἐξῆς προσόδων :

1) Φόροι περιουσίας καὶ κυκλοφορίας	M. χρ. 4004 ἐκ.
2) Φόροι καταναλώσεως καὶ τελωνιακοὶ φόροι	M. χρ. 1080 ἐκ.
3) Διοικητικαὶ πρόσοδοι	M. χρ. 60 ἐκ.
Σύνολον	M. χρ. 5144 ἐκ.

Ἐξ ἄλλου ὁ αὐτὸς προϋπολογισμὸς περιλαμβάνει τὰς ἐξῆς δαπάνας (ἐκτὸς τῶν ἀναφερομένων διὰ τὸ 1924 εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς συνθήκης τῶν Βερσαλλίων, αἱ ὅποιαι, ἀνερχόμεναι εἰς 640 ἐκ. χρ. μ., διαταράττουσιν τὴν ἰσορροπίαν).

1) Ὑπηρεσία τοῦ δημοσίου χρέους	M. χρ. 156 ἐκ.
2) Ἀποζημιώσεις θυμάτων πολέμου	M. χρ. 810 ἐκ.
3) Στρατὸς καὶ ναυτικὸν	M. χρ. 450 ἐκ.
4) Ἀστυνομία	M. χρ. 208 ἐκ.
5) Ἐκπαιδευσις	M. χρ. 28 ἐκ.
6) Ἀποζημιώσεις ἀέργων	M. χρ. 500 ἐκ.
7) Ἄλλαι κοινωνικαὶ δαπάναι	M. χρ. 360 ἐκ.
8) Φοροτεχνικὴ ὑπηρεσία	M. χρ. 380 ἐκ.
9) Γενικαὶ διοικητικαὶ δαπάναι	M. χρ. 250 ἐκ.
10) Πιστώσεις εἰς τὰς «χώρας» καὶ τὰς κοινότητας	M. χρ. 1800 ἐκ.
Σύνολον	M. χρ. 4942 ἐκ.

Προστιθεμένου τοῦ εἰς 130 ἐκ. χρ. μ. ἐκτάκτου προϋπολογισμοῦ εἰς τὰ κοσὰ ταῦτα ἔχομεν σύνολον προσόδων 5274 ἐκ. χρ. μ. ἔναντι δαπανῶν 5072 ἐκ. χρ. μ.

Ἡ Ἐπιτροπὴ ἐξετάζει εἰς τὴν ἐκθεσιν τῆς καὶ ἄλλην κατηγορίαν προσόδων δυναμένων νὰ χρησιμεύσουν διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ἐπανορθώσεων. Αἱ πρόσοδοι αὗται, εἶνε αἱ προερχόμεναι ἐκ τῆς διαχειρίσεως τῶν Γερμανικῶν Σιδηροδρόμων, ἐκ τοῦ φόρου τῶν μεταφορῶν καὶ ἐκ τῶν βιομηχανικῶν ὁμολογιῶν.

Ἐς τὴν ἐκθεσιν τῶν ἐμπειρογνωμόνων περιλαμβάνεται σχέδιον παραχώρησεως τῆς ἐκμεταλλεύσεως τῶν Γερμανικῶν Σιδηροδρόμων εἰς ἀνώνυμον Ἐταιρείαν γερμανικῆς ἐθνικότητος. Ἡ παραχώρησις γίνεται ὑπὸ τοὺς ἐξῆς ὁρους :

Τὸ Γερμανικὸν σιδηροδρομικὸν δίκτυον ἀντικροσωπεύει κεφάλαιον 26 δισεκατομμυρίων χρυσῶν μάρκων. Ἡ Γερμανικὴ Κυβέρνησις θὰ λάβῃ κοινὰς μετοχὰς τῶν Σιδηροδρόμων ἔξωθεν 13 δισεκατομμυρίων χρ.

μάρκων. Ἐξ ἄλλου ἢ Ἑταιρεία ἐκμεταλλεύσεως θὰ ἀναλάβῃ προνομιοῦχος μετοχὰς 2 δισεκ. χρ. μάρκων, τὸ ἕν τέταρτον τῆς ἀξίας τῶν ὀπείων θὰ καταβάλλῃ εἰς τὸ Γερμανικὸν Δημόσιον Ταμεῖον. Διὰ τὸ ἐξ 11 δισεκατομμυρίων χρ. μάρκων ὑπόλοιπον θὰ δημιουργηθοῦν ὁμολογίαι, ἀποφέρουσαι κανονικῶς, μετὰ τὸ τρίτον ἀπὸ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ σχεδίου ἔτος, τόκον 5% καὶ χρεωλύσιον 1% ἐτησίως. Αἱ ὁμολογίαι αὗται θὰ παραδοθοῦν εἰς ὄργανισμὸν, ἐξηρητημένον ἐκ τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Ἐπανορθώσεων καὶ θὰ ἐξυκηρετοῦν τὰς ἐτησίας πληρωμὰς. Θὰ εἶνε ἡγγυημένοι ὑπὸ τῆς Γερμανικῆς Κυβερνήσεως καὶ θ' ἰσχυρίζονται διὰ πρώτης ὑποθήκης ἐπὶ τοῦ σιδηροδρομικοῦ δικτύου καὶ τῶν ἐγκαταστάσεων.

Ἡ διοίκησις τῆς Ἑταιρείας ἀνατίθεται εἰς δεκαοκταμελὲς συμβούλιον, ἐκλέγον ἓνα Γενικὸν Διευθυντὴν καὶ ἓνα Ἐπίτροπον (ἐνσταλαμμένον μὲ τὴν ἐπιθεώρησιν καὶ τὸν ἔλεγχον τῆς διαχειρίσεως).

Διὰ τῆς παραχωρήσεως τῶν Γερμανικῶν Σιδηροδρόμων ἐξευρίσκονται τὰ κάτωθι ποσά :

- 1) διὰ τὸ 1924—25 Μ. χρ. 350 ἑκ.
- 2) διὰ τὸ 1925—26 Μ. χρ. 465 ἑκ.
- 3) διὰ τὸ 1926—27 Μ. χρ. 550 ἑκ.
- 4) διὰ τὸ 1927—28 καὶ μετὰ ταῦτα κατ' ἔτος 660 ἑκ. Μ. χρ.

Ἐπὶ πλέον ἢ Ἑταιρεία θὰ καταβάλλῃ κατ' ἔτος εἰς πίστωσιν τῶν ἐπανορθώσεων καὶ διὰ λῶσιν τῆς Γερμανικῆς Κυβερνήσεως τὸ προῖον τοῦ φόρου τῶν μεταφορῶν.

Ἐκτὸς τῶν ὁμολογιῶν τῶν Γερμανικῶν Σιδηροδρόμων δημιουργεῖται ὑπὸ τῆς Γερμανικῆς Κυβερνήσεως (συμφώνως πρὸς τὸ σχέδιον τῶν ἐμπειρογνομόνων) εἰδικὴ κατηγορία βιομηχανικῶν ὁμολογιῶν. Αἱ ὁμολογίαι αὗται, ἐκδιδόμεναι μέχρι τοῦ ποσοῦ τῶν 5 δισεκ. χρ. μάρκων, ἀντιπροσωπεύουν ὑποχρέωσιν τῆς γερμανικῆς βιομηχανίας καὶ εἰδικῶς τῶν γερμανικῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων πρὸς συμμετοχὴν εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν ἐπανορθώσεων. Εἶνε ἡγγυημένοι ὑπὸ τῆς Γερμανικῆς Κυβερνήσεως καὶ ἰσχυρίζονται διὰ πρώτης ὑποθήκης ἐπὶ τῆς περιουσίας τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων. Φέρουν ἐτησίως τόκον 5% καὶ χρεωλύσιον 1% μετὰ τὸ τρίτον ἀπὸ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ σχεδίου ἔτος. Αἱ ὁμολογίαι αὗται θὰ παραδοθοῦν εἰς τὸν ὄργανισμὸν, εἰς τὸν ὅποιον θὰ παραδοθοῦν καὶ αἱ ὁμολογίαι τῶν Γερμανικῶν Σιδηροδρόμων.

Διὰ τῶν βιομηχανικῶν ὁμολογιῶν ἐξευρίσκονται τὰ κάτωθι ποσά :

- 1) διὰ τὸ 1925—26 Μ. χρ. 125 ἑκ.
- 2) διὰ τὸ 1926—27 Μ. χρ. 250 ἑκ.
- 3) διὰ τὸ 1927—28 καὶ μετὰ ταῦτα κατ' ἔτος Μ. χρ. 300 ἑκ.

Ὡς εἰδικὴ ἐγγύησις διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ἐπανορθώσεων παρέχονται ὑπὸ τῆς Γερμανίας οἱ φόροι ἐπὶ τοῦ οἴνοπνεύματος, τοῦ καπνοῦ, τοῦ ζύθου, τῆς ζακχάρεως καὶ οἱ τελωνιακοὶ φόροι.

Τὸ σχέδιον τῶν ἐμπειρογνομόνων καθορίζει ἐν τέλει συγκεφαλαιωτικῶς τὰς ἐτησίαις πληρωμὰς τῆς Γερμανίας,

1) διὰ τὸ 1924—25 (προῖδὸν ἐξωτερικοῦ δανείου καὶ μέρος τοῦ τόκου τῶν ὁμολογιῶν τῶν Σιδηροδρόμων) Μ. χρ. 1000 ἑκ.

2) διὰ τὸ 1925—26 (προῖδὸν κωλήσεως μέρους τῶν μετοχῶν τῶν Γερμανικῶν Σιδηροδρόμων ὑπὸ τῆς Γερμανικῆς Κυβερνήσεως, τόκος τῶν ὁμολογιῶν τῶν Σιδηροδρόμων καὶ τῶν βιομηχανικῶν ὁμολογιῶν) Μ. χρ. 1220 ἑκ.

3) διὰ τὸ 1926—27 (εἰσφορὰ προῦπολογισμοῦ, φόρος τῶν μεταφορῶν, τόκος τῶν ὁμολογιῶν τῶν Σιδηροδρόμων καὶ τῶν βιομηχανικῶν ὁμολογιῶν) Μ. χρ. 1200 ἑκ.

4) διὰ τὸ 1927—28 (εἰσφορὰ προῦπολογισμοῦ, φόρος μεταφορῶν, τόκος ὁμολογιῶν) Μ. χρ. 1750 ἑκ. καὶ διὰ τὸ 1928—29 καὶ μετὰ ταῦτα κατ' ἔτος (εἰσφορὰ προῦπολογισμοῦ, φόρος μεταφορῶν τόκος ὁμολογιῶν) Μ. χρ. 2500 ἑκ. πλέον τοῦ ποσοῦ τοῦ ὑριζομένου ἀπὸ τὴν ἔνδειξιν εὐημερίας.

Ἡ ἐπιτροπὴ τῶν ἐμπειρογνομόνων συνιστᾷ τὴν ἐξακολούθησιν τῶν εἰς εἶδος καταβολῶν ἐντὸς τῶν ὁρίων τῶν ἐτησίων πληρωμῶν τῆς Γερμανίας.